

Številka: 0240-23/2014-16 /1802/

Datum: 29. 9. 2016

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

OE Kranj
Stritarjeva 8
4000 Kranj
T 04 280 29 10
F 04 280 29 29
www.zrss.si

**Strokovnim delavcem v osnovni in srednji šoli
(vodstveni in svetovalni delavci, učitelji predmetne stopnje v OE ZRSS Ljubljana, Koper in
Novo mesto)**

Zadeva: **Vabilo za razvojno nalogo *Govorna vzgoja pedagoga in komunikacija***

Spoštovani!

Na Zavodu RS za šolstvo pripravljamo v šolskem letu 2016/2017 ciklus izobraževanj z naslovom ***Govorna vzgoja pedagoga in komunikacija***.

Tokrat vabimo strokovne delavce z **osnovnih šol OE Ljubljana, Koper in Novo mesto** ter s **srednjih šol OE Koper in Novo mesto**.

Odzivamo se na aktualne probleme našega časa in prostora, zato bodo imeli učitelji pri usposabljanju aktivno vlogo.

Razvojna naloga bo trajala dalj kot eno leto. Po prvem letu bodo udeleženci svoje znanje in izkušnje že lahko prenašali na svoje sodelavce ipd.

Cilji, ki jih želimo doseči, so povezani z ustreznim učiteljevim verbalnim in neverbalnim nastopom – z govorno kulturo, ustrezno argumentacijo ipd., skratka, graditi želimo kompetentne šolske strokovnjake na omenjenih področjih.

Ni pomembno samo kaj, ampak tudi kako in zakaj.

Mentorji posameznih področij bodo priznani strokovnjaki; pričakujemo aktivno sodelovanje udeležencev/slušateljev.

Oblike dela bodo različne: frontalna, individualna, delo v parih – ker bo skupina majhna, bomo delo lahko prilagajali potrebam in izkušnjam udeležencev in aktualnim razmeram.

Vabljeni vodstveni delavci, šolski svetovalni delavci, učitelji predmetne stopnje.

Pomembno!

1. Število udeležencev je omejeno, zato se čim prej elektronsko prijavite. Upoštevali bomo vrstni red prijav. S posamezne šole se lahko prijavi dva kandidata.
2. Prijavite se od **1. 10. 2016** do **21. 10. 2016** na spletnem naslovu:
<http://www.zrss.si/prijava/govorna-vzgoja-pedagoga>
3. Vaše sodelovanje bomo ustrezno vrednotili.

Z veseljem vas pričakujemo na izobraževanju in vas pozdravljamo!

Vladimir Pirc, l.r.
višji svetovalec za slovenščino

dr. Nataša Potočnik, l.r.
namestnica direktorja Zavoda RS za šolstvo

Prvi informativni sestanek za prijavljene udeležence bo predvidoma v začetku novembra 2016. Udeleženci bodo o kraju in času pravočasno obveščeni. Z razvojno nalogo bomo začeli decembra 2016.

Dodatne informacije:

vladimir.pirc@zrss.si; PS za slovenščino, Stritarjeva 8, 4000 Kranj, T: +38642802921

V **Prilogi** so navedeni predavatelji in okvirni program.

Priloga

Govorna vzgoja pedagoga in komunikacija

mag. Nina Žavbi Milojević

Univerza v Ljubljani Akademija za gledališče, radio, film in televizijo

V okviru tematike z naslovom **Učinkovita raba verbalnih in neverbalnih sredstev govora** bomo razmišljali o tem, kako s pomočjo neverbalnih sredstev (prozodična sredstva, mimika, geste) oblikovati govorjeno besedilo, da je to učinkovito. Prozodična sredstva so tista, zaradi katerih je posameznikov govor individualen – je »glasovni odtis«. Naučili se bomo učinkovite rabe prozodičnih sredstev (kako povedati določeno vsebino), pri čemer bomo izhajali iz praktičnih primerov.

V okviru tematike z naslovom **Ustrezna raba jezika oz. govora pri poučevanju – kako loviti ravnotežje med »pravilnim« oz. normo in rabo** bomo na praktičnih primerih spoznavali pravorečne »zagate«, s katerimi se srečujejo javni govorci, tudi učitelji. Spoznavali bomo govorno normo in jo primerjali z dejansko rabo jezika oz. govora (tudi na primerih medijskega govora). Spoznavali bomo jezikovne korpuse in govorjeni korpus ter ostale internetne vire, s katerimi si lahko pomagamo, kadar smo v jezikovni »zagati«. Učitelje želimo »opremiti« z znanji o pravorečju in virih, ki mu pomagajo pri vsakokratni jezikovni dilemi.

V okviru tematike **Razumevanje razlike med umetniško in šolsko interpretacijo različnih literarnih besedil** bomo prikazali praktične in sistematične napotke za govorno interpretiranje literarnih besedil v razredu. Primerjali bomo govorno interpretacijo literarnih besedil, kot naj bi jo pripravljali učitelji pri poučevanju literature – govorna šolska interpretacija, in kot naj bi jo uporabljali igralci ali pa učitelji (pri dramskih ali literarnih krožkih) – govorna umetniška interpretacija. V nekaj temeljnih korakih bomo predstavili model priprave na govorno interpretacijo. Naš cilj je, da bo učitelj usposobljen na/za interpretacijo katerega koli literarnega besedila.

Vladimir Pirc
Zavod RS za šolstvo

Predstavili bomo zgodovinsko in aktualno pojmovanje govorne kulture in komunikacije.

V okviru tematike **Retorika in komunikacija** bomo razmišljali o treh tri sredstva prepričevanja, (etos, logos, patos) in sestavnih delih retorične tehnike (iznajdba, razvrstitev, okrasitev, pomnjenje in nastop).

Pri temi **Kako uspešno prepričevati in komunicirati?** bomo poleg zgradbe govora analizirali tudi nebesedne elemente (telo, glas) in odgovarjali na vprašanje o oblikovanju učinkovitih govorov (zgradba prepričevalnega govora, zunanji in notranji dokazi). Opozorili bomo na razliko med prepričevalno retoriko in spravljujejšo komunikacijo.

V poglavju **Pasti neprimerne komunikacije in predlogi rešitev** bomo med drugim opozorili na prepirljivo retoriko (eristiko), nerodnosti v govoru (puhlice), napačno/nepriporočeno/nepotrebno komunikacijo itd. Govorili bomo o etiki dialoga, nadzorovanju čustev, umirjanju napetih situacij, razvijanju zmožnosti pogovora/debate ipd.

V poglavju **Prepoznavanje korektne argumentacije** bomo s pomočjo konkretnih besedil in aktualne ter uporabne teorije spoznavali, ali je v besedilu uporabljena relevantna argumentacija, kako avtor gradi spoznavne učinke – je govorec/pisec korekten, dosleden, je besedilo koherentno, smiselno itd. ali pa hujskaško, zavajajoče, pretirano, razčustvovano ipd.

Metode dela se bodo povezovale z vajami, neprestano aktualizacijo in konkretnimi primeri – udeleženci bodo delali s pomočjo mentorja/-ev, analize besedil, posnetkov itd. Program je fleksibilen – lahko se prilagaja času, prostoru in namenu.

Govorna vzgoja pedagoga in komunikacija

dr. Nataša Potočnik
Zavod RS za šolstvo

Pregledali bomo **značilnosti dvogovornih besedil** (pobudne, odzivne replike) in jih povezali z značilnostmi učnega pogovora. Kritično bomo ovrednotili učiteljeve poodzivne replike in vztrajanje pri odgovarjanju »v celih stavkih« in na podlagi primerov ugotavljali, kakšen naj bo avtentični učni pogovor.

Ob besedilih bomo ugotavljali, s **kakšnimi vprašanji spodbujamo različne kognitivne in metakognitivne miselne procese** pri učencih. Vadili se bomo v tvorjenju vprašanj za poglobljeno razmišljanje ter odzivanje na učenčeve odgovore in vprašanja.

V poglavju **Tvorjenje besedil** bomo spoznali proces tvorjenja neumetnostnih besedil, spoznali razlike med tvorjenjem za govorno nastopanje in tvorjenjem zapisanih besedil.

Posvetili se bomo **pripravi govornega nastopa** (učiteljevega in učenčevega) in **kriterijem** učinkovitega govornega nastopa.

Praktično se bomo posvetili fazam sporočanja in podrobneje spoznali **proces pisanja**.

Vadili se bomo v ustreznem izražanju namena in teme ter upoštevanju slovničnih, slogovnih in pravopisnih zakonitostih, ki jih moramo poznati kot učitelji.